

Petrus CASTELLUS geschrieben, der sich wahrscheinlich unter dem Pseudonym («Aldinus») versteckte, um sich nach Herzenslust selbst loben zu können (Cfr.: pp. 6, 12, 29, 33, 44, 45, 48, 61, 69 et 81), z. B. «Excellens Dominus Petrus CASTELLUS botanicus insignis», «censensus igitur cum eruditissimo botanico et spagirico nec non Hippocratico Medico Petro CASTELLO» «excellens Dominus Petrus CASTELLUS Medicus Romanus Spagiricae artis peritissimus et simplicium animalium atque metallorum perscrutationi deditissimus» etc. Dass wirklich P. CASTELLUS der Autor dieses Werkes ist, geht aus dem Vorworte des Werkes («Typographus lectori») hervor, dessen grosse Buchstaben nebeneinander gesetzt, folgenden Satz geben: E. G. O. P. E. T. R. U. S. C. A. S. T. E. L. L. U. S. IN GRATIAM. TOBIAE ALDINI. SCRIPSI CUNCTA». Auch befindet sich der Verf. im Irrthume, wenn er die Abbildungen dieses Werkes für Holzschnitte erklärt. Es sind Kupferstiche.

Unter LINNÉ'S Werken werden «Systema plantarum» und «Systema vegetabilium» aufgezählt; ersteres ist ein Werk REICHARD'S, letzteres eines MURRAY'S, ferner werden u. A. Werke in der florist. Litteratur aufgezählt, welche nicht dorthin gehören. Besonders willkürlich ist die Liste der ungar. botan. Werke zusammengestellt. So wird z. B. unter den hervorragenden Autoren CZOMPÓ, der Verf. einer gänzlich veralteten Inaugural-Dissertation erwähnt, während Werke, wie jene HABERLE'S, KANITZ'S Werke über die Geschichte der Botanik in Ungarn, SCHUR'S Enumeratio, die Werke MENYHÁRT'S, CSATÓ'S u. vieler Anderer gar nicht erwähnt sind.

Dies in Kürze der Auszug der obenstehenden ungar. Besprechung, welche zumeist noch Bemerkungen localen Interesses enthält.

Alföldi Flatt Károly.

Dr. Waisbecker Antal: A Bárcsfajok eltérései és vegyült fajai Vasvármegyében. (Természetr. Füzetek 1901. XXIV. 332—338. l.).

A szerző ismét értékes dolgozattal gazdagította a hazai floristikai irodalmat. Összeállította a Vasvármegyében eddig észlelt Bárcsfajok, fajták, formák és fajvegyületek sorozatát és pedig kevés kivétellel a saját megfigyelései alapján. Nagyan növeli tanulmányának értékét, hogy a fajvegyületeket termelte s így tanulmányozta azok ter-

Dr. Anton Waisbecker: Die Varietäten und Bastarde der Cirsium-Arten im Eisenburger Comitate. (Természetr. Füzetek 1901. XXIV. p. 332—338). Die ungar. floristische Litteratur verdankt dem Verf. in vorliegender Arbeit eine wertvolle Bereicherung. Es sind darin — m. wenigen Ausnahmen auf Grund eigener Beobachtungen — die im genannten Com. bisher gefundenen *Cirsium*-Arten, Varietäten, Formen u. Bastarde aufgezählt; die mit den Bastarden vorgenommenen Culturversuche u. Beobachtungen ü. ihre Fruchtbarkeit u. Vererbung

mékenységét és átörökítő képességét. E részben azt tapasztalta, hogy: «ezen vegyült fajok fészkeikben gyakran érlelnek jól kifejlődött csiraképes magvakat: az ezekből termesztett növények csak egy része felel meg az anyanövénynek, többnyire azonban a vegyült faj magvából vagy az egyik, vagy a másik szülőfajhoz inkább hasonló növények fejlődtek».

A következőkben adjuk a felsorolás kivonatát:

d. Eigenschaften erhöhen d. Wert d. Arbeit ganz besonders. Die diesbezügl. Resultate lassen sich im Folgenden zusammenfassen: Die Bastardereifen in ihren Köpfchen oft gut entwickelte u. keimfähige Samen, die aus diesen erzogenen Pflanzen kommen in ihren Merkmalen nur zum Theil mit jenen d. Mutterpflanze überein, meistens entwickeln sich der einen o. der anderen Stammart ähnlichere Pflanzen. Wir geben in Folgendem einen Auszug d. Aufzählung:

A) Variationes.

Cirsium lanceolatum Scop. var. *nemorale* RCHB. In fruticetis et ad margines viarum ad Kőszeg et Rőt.

C. eriophorum Scop. f. *vulgare* NAEG. (f. *orynynchinum* WALLR.). Ad margines viarum ad Kupfalva; f. *platynynchinum* WALLR. In locis ruderatis, lapidosis ad Doroszló.

C. palustre Scop. var. *Chailetti* GAUD. In pratis humidis ad Pörgölin; var. *macropterum* WAISB. Ad margines silvarum et in fruticetis ad Lóka et Német-Gyirót; var. *angustisectum* WAISB. In silvis caeduis ad Velem; f. *perarmatum* WAISB. In silvis caeduis ad Kőszeg et Lóka.

C. brachycephalum JUR. In silvis caeduis ad Kőszeg.

C. canum ALL. var. *multiceps* WAISB. Ad ripas fossarum et in pratis humidis ad Kőszeg; var. *pannoniceforme* WAISB. (f. *monocephalum* WAISB. Kőszeg és vid. Flor. 1904 p. 30). In pratis humidis ad Doroszló; f. *pinnatifidum* WAISB. In pratis humidis ad Bozsok et Szerdahely; f. *albiflorum* WAISB. Ad Doroszló.

C. pannonicum GAUD. f. *auriculatum* SCHUR; f. *cuspidifolium* G. BECK. Ambae formae cum typo in castanetis ad Kőszeg.

C. arcense Scop. var. *decurrens* WALLR. In fruticetis et in pascuis ad Kőszeg et Tömörd; f. *setosum* M. B. Fere ubique; f. *horridum* WIMM. et GRAB. Inter segetes et in silvis caeduis ubique; f. *mite* WIMM. et GRAB. Ad margines silvarum ad Kőszeg; f. *incanum* FISCH. (f. *argenteum* VEST.). Ad margines viarum, inter segetes ad Kőszeg, Rohonez et Tömörd; f. *grandiceps* WAISB. Circa domum jaculatorium ad Kőszeg; f. *grandiflora* WAISB. Frequens inter segetes ad Kőszeg.

C. rivulare LINK. var. *Salisburgense* DC. In pratis humidis ad Bozsok et Rohonez.

C. oleraceum Scop. Ubique.

C. erisithales Scop. var. *subdecurrens* WAISB. In castanetis ad Kőszeg; var. *spinulosum* WAISB. In castanetis ad Kőszeg.

B) Hybrididae.

Cirsium palustre × *rivulare*. a) *C. subalpinum* GAUD. In pratis humidis et in vineis ad Röt et Léka. b) *C. Oenanum* TREUINF. In vineis solo humido ad Németh-Gyirót.

C. palustre × *canum*. *C. silesiacum* SCHULTZ. In pratis humidis inter parentes ad Weissenbachl.

C. palustre × *oleraceum*. *C. lacteum* SCHLEICH. In silvis caeduis solo humido ad Kópatak.

C. canum × *pannonicum*. a) *C. subcanum* G. BECK. (*C. cano-pannonicum* NEJLR. *C. austro-pannonicum* SIMK. in WAISB. l. c. p. 30); b) *C. persimile* G. BECK. Utraque forma crescit in castanetis inter parentes ad Kőszeg.

C. canum × *rivulare*. a) *C. Siegerli* SCHULTZ. In pratis humidis in vineis ad Bozsok et Rohonez; b) *C. Castriferrei* BORB. (Vas-megye fl. 1887. p. 195). In pratis humidis ad Rohonez; c) *C. subrivulare* G. BECK. In pratis humidis ad Kőszeg; d) *C. rivulariforme* WAISB. In pratis humidis inter parentes ad Röt et Kőszeg.

C. canum × *oleraceum*. a) *C. tataricum* ALL. Ad ripas fossarum in pratis humidis inter parentes fere ubique; b) *C. suboleraceum* G. BECK. (*C. tataricum* var. *pinnatum* BORB. l. c. p. 195). In pratis humidis ad Kőszeg; c) *C. purpurascens* CEL. In pratis ad Tarsa et Szt.-Mihály.

C. erisithales × *pannonicum*. a) *C. Linkianum* LÖHR. In castanetis inter parentes ad Kőszeg; b) *C. erisithaloides* HUTER. Crescit in societate priori. c) *C. Waisbeckeri* SIMK. (Magy. orv. és term. vizsg. XXV. vándorgyűlésének munkálatai 1891, p. 425). Crescit in castanetis inter parentes ad Kőszeg, sed raro; d) *C. adullerianum* WAISB. (Természetráji Füzetek 1901. XXIV. p. 337). In castanetis ad Kőszeg.

C. erisithales × *oleraceum*. *C. suberisithales* G. BECK. Ad margines silvarum inter parentes ad Kőszeg.

C. rivulare × *oleraceum*. a) *C. erucagineum* DC. (*C. praemorsum* MICHL. TREUINF.) In pratis humidis inter parentes ad Kőszeg et Röt; b) *praemorsum* REHB. (non MICHL. nec TREUINF.) In pratis humidis inter parentes ad Kőszeg. **Thaisz.**

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának
1903 január hó 14-én tartott ülése.

Sitzung der botanischen Section der kön. ung. natur-
wissenschaftl. Gesellschaft am 14. Jänner 1903.

Róth Róbert: A magyar-honi *Erica*-félék összehasonlító anatómiája» című dolgozatát BELULESZKÓ Sándor mutatta be.

Alexander BELULESZKÓ legt die Arbeit **Robert Roth's** «Vergleichende Anatomie der ungarischen *Ericaceen*» vor.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1903

Band/Volume: [2](#)

Autor(en)/Author(s): Waisbecker Anton [Antal]

Artikel/Article: [A Bárcsfajok eltérései és vegyült fajai Vasvármegyében. Die Varietäten und Bastarde der Cirsium-Arten im Eisenburger Comitate. 46-48](#)